

Vision, strategier & fokusområden 2025–2027





Vision, strategier & fokusområden 2025 - 2027

© **Sveriges Arbetsterapeuter**
*Illustrationerna i detta dokument
är gjorda av Matilda Petersson och
anknyter till ankh-symbolen i vår logotyp som
ursprungligen är en hieroglyf som står för livet.
Matildas illustrationer bygger vidare på
denna berättelse om liv, energi och rörelse!*
arbetsterapeuterna.se

Inledning

Vision, strategier och fokusområden 2025–2027 är ett strategidokument som pekar ut vägen för Sveriges Arbetsterapeuter på både kort och lång sikt. Det bygger på det styrdokument som förbundet tog fram tillsammans med analysföretaget Kairos Future och som antogs vid fullmäktige 2015 och vidareutvecklades inför såväl fullmäktige 2018 som 2021.

I förberedelserna inför fullmäktige 2024 har förbundsstyrelsen tillsammans med förbundets olika råd samt kansli genomfört och diskuterat omvärldsspaningar och prioriteringar. Det har resulterat i ett strategidokument där fokusområdena blivit färre, men tydligare. Fokusområdena behandlades även vid förbundets ordföranderåd i maj 2024.

Strategidokumentet *Vision, strategier och fokusområden 2025–2027* inleds med en beskrivning av förbundets grunduppdrag, följt av förbundets långsiktiga vision. Därefter beskrivs våra katalyserande strategier – det vi behöver göra för att få saker att hända – samt de förhållningssätt som speglar förbundets kultur. Avslutningsvis beskrivs två områden som kommer vara i särskilt fokus under fullmäktigeperioden. Dessa fokusområden ska förstås som den strategiska inriktningen för förbundets arbete de närmaste tre åren.



Vårt grunduppdrag – ett starkt förbund i ständig utveckling

I enlighet med Sveriges Arbetsterapeuters stadga är förbundets uppdrag att tillvarata och driva medlemmarnas fackliga och yrkesmässiga intressen. För att vi ska kunna göra det på bästa tänkbara sätt och nå största möjliga framgång krävs att vi är ett starkt förbund i ständig utveckling.

Ett starkt förbund med många medlemmar har större möjligheter att påverka och förändra sin omvärld. Alla arbetsterapeuter ska känna sig hemma i Sveriges Arbetsterapeuter oavsett var de utövar sitt yrke eller vilken titel de har. För att förbundet ska fortsätta växa och få fler medlemmar arbetar vi ständigt med att utveckla och synliggöra nyttan av medlemskapet för alla våra olika medlemsgrupper – studenter, anställda, chefer/ledare, forskare och egenföretagare inom såväl offentlig som privat sektor. Ett starkt förbund kräver också en stark och ändamålsenlig lokal verksamhet där såväl enskilda medlemmar som förtroendevalda kan skapa aktivitet och engagemang. En betydande förutsättning är även en aktiv studentverksamhet som bidrar till att säkerställa och forma förbundets framtid samt lägger grunden för ett yrkeslivslångt engagemang och medskapande inom förbundet.

Ett förbund i ständig utveckling behöver vara flexibelt och modigt och hela tiden redo att ompröva vad vi tror att vi vet. Vi visar vägen framåt och välkomnar nya idéer och arbetsätt, ställer om när det behövs och lär nytt. Vi ser kontinuerligt över vårt arbetsätt och vår organisation, såväl centralt som lokalt, för att säkerställa att vi är ett förbund som på bästa sätt matchar de behov som våra medlemmar har, nu och i framtiden, och effektivt stödjer såväl enskilda medlemmar som våra förtroendevalda.

Vi ser till att finnas på de arenor och i de sammanhang där förutsättningarna för professionen formas. Där påverkar vi vår omvärld, arbetsterapins utveckling och arbetar för att våra medlemmars villkor i arbetslivet förbättras. Det gör vi genom att vi bevakar, driver opinion och utbildar kring områden som är strategiskt viktiga för våra medlemmar, nu och i framtiden – frågor som rör forskning, utbildning, professionsutveckling, yrkeslivslångt lärande, arbetsmiljö och löner.

Vår avsikt är alltid att, med utgångspunkt i vår vision och med stöd av våra strategier och förhållningssätt, förbättra och flytta fram positionerna för vår profession och våra medlemmar. Därigenom säkerställer vi att arbetsterapeuters kompetens används på det mest ändamålsenliga sättet, i strävan efter ett jämlikt och hållbart samhälle i enlighet med FN:s agenda 2030 och de globala målen.

Vision

Vår vision bygger på tre tydliga målbilder. Den handlar om ett arbetsterapeutiskt perspektiv, om arbetsterapeuternas professionsutveckling och arbetsvillkor samt att vi ska vara ett vitalt förbund.

- Kunskapsbaserad arbetsterapi är en erkänd väg till ett jämlikt och hållbart samhälle. Omvärlden ser att arbetsterapeuter, oavsett var de utför sitt arbete, får människors vardag att fungera.
- Arbetsterapeuter har ett hållbart arbetsliv med god kompetens- och löneutveckling.
- Sveriges Arbetsterapeuter drivs av engagerade medlemmar och är en naturlig hemvist för alla legitimerade arbetsterapeuter och alla arbetsterapeutstudenter.



Katalyserande strategier

Katalyserande strategier är strategier som i sin tur får fart på andra saker och visar hur vi ska agera för att nå våra mål. Vi inom förbundet ska fokusera på tre katalyserande strategier de kommande åren:

Ta kommandot

Det är helt avgörande för vår förmåga att lyckas om vårt förbund genomsyras av en anda av att ta kommandot i små som stora situationer. Såväl i fikarumsdiskussionerna som i debattartiklar och i diskussioner med tunga makthavare ska vi ta kommandot och lyfta fram det som är viktigt för oss. Var- och närsomhelst tillfälle ges ska vi lyfta fram våra kompetenser och med kreativitet och innovativa modeller visa vägen till morgondagens lösningar med hjälp av kunskapsbaserad arbetsterapi.

Initiera kloka samarbeten och interageranden

Hela den fackliga tanken utgår från grundtanken att vi är starka tillsammans. Vi varken kan eller bör göra allt på egen hand. Men det finns en risk att vi av bekvämlighetsskäl väljer våra gamla relationer utan att fundera på om det finns andra som kan bidra till större nytta för oss. Genom att aktivt kartlägga vilka möjliga partners det finns och sedan medvetet välja vilka som vi kan liera oss med kan vi se till att $1+1=3$.

Öka medskapandet bland medlemmarna

Vi är och förblir en medlemsbaserad rörelse. Utan engagerade medlemmar tappar vi energi och vår glöd falnar. Därför är det oerhört viktigt att skapa ett reellt engagemang bland medlemmarna. Vi måste hela tiden förstå att och föra en dialog kring att förbundet inte är någon annan än vi själva. Vägen dit går genom involvering och medskapande.



Förhållningssätt i vardagen

Om strategier handlar om vad vi ska göra behöver vi även något att hålla oss till på vardaglig basis, ageranden som skapar en gemensam kultur och som förstärker vår gemensamma resa mot väsentligt bättre villkor för arbetsterapeuter och arbetsterapin. Vi kallar dem förhållningssätt.

Våga experimentera

Att bara hålla sig till gamla lösningar fungerar inte. Varken i rollen som arbetsterapeut eller som facklig organisation. Vi måste bygga en intern kultur där vi ser och vågar fånga de möjligheter som öppnas i en föränderlig värld.

Vara tydliga i allt vi gör

En gemensam resa kräver att vi alla mer eller mindre ser samma sak framför oss. Det kräver att vi är tydliga och kärnfulla i det vi gör. Det är också viktigt för att omgivningen ska förstå vad vi vill och vad vi lyfter fram – ingen ska behöva tveka på vad Sveriges Arbetsterapeuter kan och vill åstadkomma.

Vägleda och coacha

Att visa vägen för andra och för varandra är naturligt i en medlemsbaserad rörelse. Så också för oss. Vi måste fortsätta att aktivt stötta och hjälpa varandra med den gemensamma målbilden och ständigt ha strategierna framför ögonen.

Vara kunskapare

Allmänt tyckande väcker inte respekt. En tydlig bas i gedigen kunskap har en annan klangbotten. Därför ska vi se till att bilda och utbilda vår omgivning i det som rör arbetsterapins värde för den enskilde och samhället.

Vara nyfiken och lyhörd

Att vara nyfiken och lyhörd för vart världen är på väg kommer vara avgörande för vår förmåga att hänga med i utvecklingen, ofta kallat omvärldsanalys. Vi måste alla därför ha örat mot marken och berätta för varandra vad vi fångar upp.

Sporra varandra

Utmana, inspirera och uppmuntra varandra i allt vi gör. Vi ska bygga en kultur där vi peppar och bejakar varandra i att våga pröva nya saker.

Aktiv anpassad kommunikation

Att involvera och övertyga är helt avgörande om vi ska lyckas. Kommunikation handlar inte om information – det handlar om utbyte mellan människor. Vi måste träna oss på att i vardagen interagera inåt och utåt på kloka sätt.

Fokusområden 2025–27

Om vi ska kunna nå vår vision behöver vi som förbund vara tydliga och spetsiga så att vi använder våra resurser på bästa sätt.

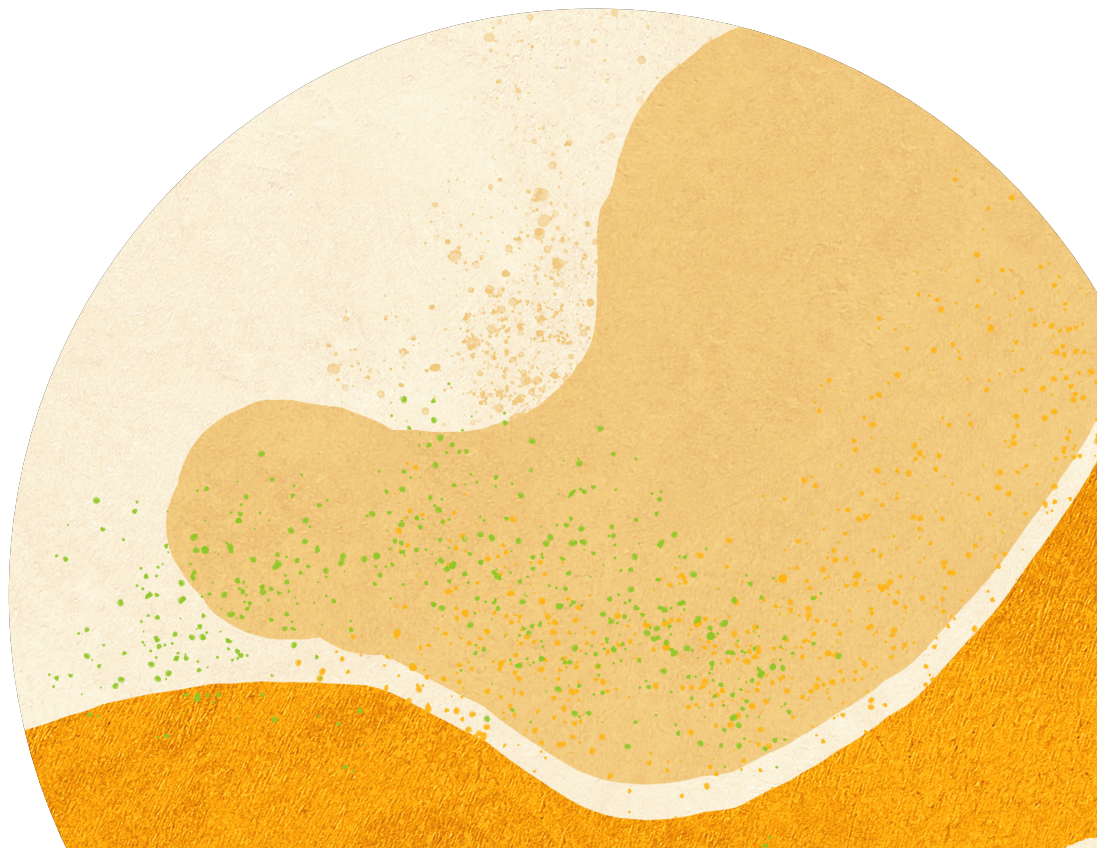
För att åstadkomma detta lyfter förbundet fram två områden som kommer vara i särskilt fokus under fullmäktigeperioden – våra fokusområden. Att fokusera och rikta insatser på ett mindre urval av områden ökar och vässar det genomslag vi får för vårt arbete.

Våra fokusområden syftar till att tydliggöra inriktningen för förbundets arbete under fullmäktigeperioden och anger därmed inte i detalj vilka aktiviteter som kommer genomföras. Respektive fokusområde ska förstås med utgångspunkt i förbundets grunduppdrag – att tillvarata medlemmarnas fackliga och yrkesmässiga intressen – och med siktet inställt mot vår vision.

► VISA VÄRDET AV ARBETSTERAPI I DEN GODA OCH NÄRA VÅRDEN

Den omställning till god och nära vård som just nu pågår är en av de största förändringarna inom svensk hälso- och sjukvård och omsorg i modern tid. Fokus förflyttas mot mer hälsofrämjande, förebyggande och rehabiliterande insatser med personen som utgångspunkt. Omställningen påverkar alla hälso- och sjukvårdens och omsorgens områden likväl som insatser från myndigheter, skola och civilsamhälle. På så sätt kommer vi bättre kunna möta välfärdens utmaningar och nå en mer jämlik hälsa i befolkningen.

Arbetsterapeuters kompetens är en avgörande pusselbit i omställningen. Förbundets fokus under fullmäktigeperioden ligger därför på **arbetsterapeutens uppdrag och förutsättningar i den goda och nära vården**. Vi verkar för att tydliggöra arbetsterapeutens



hälsofrämjande, förebyggande och rehabiliterande insatser med personen som utgångspunkt inom såväl primärvård och specialiserad hälso- och sjukvård, som inom relaterade områden som skola och olika arbetsmarknadsverksamheter. Ett särskilt fokus kommer att riktas på arbetsterapeuters kompetens avseende ett **personcentrerat arbetssätt**.

Omställningen kräver **förändrade arbetssätt**. AI, digitala lösningar och e-hälsa kommer att vara betydande katalysatorer i arbetet med att säkra effektiva, säkra och personcentrerade insatser av hög kvalitet. Som förbund följer och deltar vi aktivt i den utveckling som sker. Våra medlemmar ska vara rustade med **digital kompetens** för att möta de nya behov som uppstår i arbetsterapeuters professionsutövning, i syfte att motverka digitalt utanförskap och främja digital delaktighet för alla.

Omställningen kräver också nya och förändrade sammansättningar av kompetenser. För att säkra **kompetensförsörjningen** verkar förbundet för att fler arbetsterapeuter ska utexamineras samt att arbetsterapeuter får tillgång till och rätt förutsättningar för den fort- och vidareutbildning som krävs för en hållbar omställning.

För att skapa bättre **strukturella förutsättningar** för omställningen behövs kompetens kring hälsofrämjande, förebyggande och rehabiliterande insatser inom styrning och ledning. Under fullmäktigeperioden verkar förbundet därför för att arbetsterapeuters kompetens bättre tillvaratas i **styrning och ledning** av hälso- och sjukvård och omsorg, på såväl nationell som regional och kommunal nivå.

► VISA VÄRDET AV ETT HÄLSOFRÄMJANDE ARBETSLIV

Det är en nyckelfråga för oss som facklig organisation att våra medlemmar finns i ett **hälsofrämjande** sammanhang, med arbetsvillkor och löner som är långsiktigt hållbara.

Idag har många medlemmar en arbetssituation som är långsiktigt ohållbar. Ökat tempo, för få kollegor och krympande resurser innebär stora utmaningar. Att verka för en **hållbar arbetsmiljö**, med fokus på friskfaktorer, trygga anställningar och möjligheten att **påverka sina arbetsvillkor** är därför ett prioriterat område för förbundet – inte minst för att också **säkra återväxten** i yrket.

Arbetsterapeuters insatser gagnar samhällsekonomin, men arbetsterapeuter går back på sin utbildning. Det är avgörande att arbetsgivaren förstår och värderar den resurs som arbetsterapeuten är. Att **förbättra livslönen** – inkomsten under hela livet, inklusive pension – för våra medlemmar är ett område som vi ska fokusera särskilt på för att få till stånd en förbättring.

Utöver en lön som återspeglar kompetensen och kraven i arbetet ska arbetsterapeuter självklart också få tillgång till och rätt förutsättningar för den **fort- och vidareutbildning** som professionsutövandet kräver. Under fullmäktigeperioden kommer förbundet



därför särskilt verka för en ökad användning av **kompetensmodeller** samt en **nationellt reglerad fortbildning och specialistutbildning** för arbetsterapeuter.

Genom att få **inflytande lokalt** ökar vi våra möjligheter att nå framgång i viktiga frågor. För att kunna förbättra arbetsterapeuters arbetsmiljö och löner behöver vi vara fler som vill och kan påverka lokalt. Styrkan i att kunna verksamheten och påverka där det händer är en förutsättning för att lyckas. Därför ska vi fortsätta att bli **fler lokalt förtroendevalda** som kan ta kommandot i våra frågor.

För att ytterligare stärka förbundets arbete för en bättre, hälsofrämjande arbetsmiljö och få mer inflytande lokalt behöver vi satsa på att **stärka förbundets lokala fackligt förtroendevalda och skyddsombud** i sina uppdrag. Detta gör vi genom att fortsätta erbjuda utbildning och olika kompetenshöjande insatser.

KATALYSERANDE STRATEGIER

TA KOMMANDOT

INITIERA KLOKA
SAMARBETEN OCH
INTERAGERANDEN

ÖKA MED-
SKAPANDET BLAND
MEDLEMMARNA

VISION

- Kunskapsbaserad arbetsterapi är en erkänd väg till ett jämlikt och hållbart samhälle. Omvärlden ser att arbetsterapeuter, oavsett var de utför sitt arbete, får människors vardag att fungera.
- Arbetsterapeuter har ett hållbart arbetsliv med god kompetens- och löneutveckling.
- Sveriges Arbetsterapeuter drivs av engagerade medlemmar och är en naturlig hemvist för alla legitimerade arbetsterapeuter och alla arbetsterapeutstudenter.

FÖRHÅLLNINGSSÄTT I VARDAGEN

VÄGLEDA
OCH COACHA

V
Å
G
A
EXPERIMENTERA

VARA TYDLIGA
I ALLT VI GÖR

VARA
KUNSKAPARE

VARA NYFIKEN
OCH LYHÖRD

AKTIV ANPASSAD
KOMMUNIKATION

SPORRA
VARANDRA

Visa värdet av
arbetsterapi
i den goda och
nära vården

FOKUSOMRÅDEN

Visa värdet
av ett hälso-
främjande
arbetsliv

